

firm ground

Verder met digitale toegankelijkheid

Toegankelijkheidsonderzoek Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL) (dbnl.org) op WCAG 2.1

Organisatie:

KB (Koninklijke Bibliotheek)

Website:

Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL) (dbnl.org)

Datum:

19 januari 2023

Versie:

1.1

Rapport: Onderzoek WCAG 2.1, niveau AA, Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL), versie 1.1

Firm Ground, 19 januari 2023

De in dit rapport beschreven bevindingen zijn specifiek gericht op de door de opdrachtgever geformuleerde vraagstelling. Als zodanig is de inhoud van dit rapport niet generaliseerbaar.

Dit rapport mag in zijn geheel gedeeld worden, bijvoorbeeld als onderbouwing voor een toegankelijkheidsverklaring. Het overnemen van delen van dit rapport mag enkel na schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoudsopgave

1 Managementsamenvatting.....	4
2 Inleiding.....	7
2.1 Opdrachtoomschrijving	7
2.2 Wijzigingsblad	8
2.3 Uitleg iconen	8
3 Het onderzoek	9
3.1 Methode	9
3.2 Steekproef	9
3.3 Gebruikte systemen	11
3.4 Technologieën waarop wordt gesteund	12
4 Bevindingen per succescriterium.....	13
4.1 WCAG 2.1.....	13
Principe 1: Waarneembaar	13
Principe 2: Bedienbaar	46
Principe 3: Begrijpelijk.....	59
Principe 4: Robuust.....	67
5 Overige adviezen en opmerkingen	76
6 Screenshots	81
7 Componenten	82
7.1 Skiplinks	82
7.2 Breadcrumbs	82
7.3 Fotogalerij	82
7.4 Navigatie met role="menu"	82
8 Organisatie	83
8.1 Over Firm Ground	83

1 Managementsamenvatting

Principe (aantal bevindingen)	 Fout gevonden	 Geen fout gevonden	 Niet van toepassing
<u>Waarneembaar (20)</u>	12	2	6
<u>Bedienbaar (17)</u>	4	8	5
<u>Begrijpelijk (10)</u>	5	3	2
<u>Robuust (3)</u>	2	0	1

In bovenstaande tabel staat een overzicht van het aantal succescriteria waarop getest is en bij hoeveel succescriteria een of meerdere toegankelijkheidsproblemen staan. Natuurlijk is het doel om het aantal fouten te verminderen en digitale informatie en diensten toegankelijke te maken voor iedereen. Ook voor mensen met een functiebeperking.

De tabel geeft geen informatie over hoe toegankelijk een website of app is, maar wel over op hoeveel richtlijnen verbeterpunten opgepakt moeten worden. Een website die aan 1 succescriterium niet voldoet is niet per se toegankelijker voor verschillende mensen met een functiebeperking dan een website waarbij 12 op succescriteria fouten zijn aangetroffen. Een theoretisch voorbeeld: een website voldoet aan 1 succescriterium niet: namelijk het contrast is niet goed. Er wordt zwarte tekst op een zwarte achtergrond aangeboden. De website kan nu goed toegankelijk zijn voor mensen die blind zijn en een screenreader gebruiken om de tekst te laten voorlezen of in braille weer te geven. Voor de meeste mensen is de website echter onbruikbaar. Ondanks dat er maar 1 fout is aangetroffen. Een ander voorbeeld. Het kan zijn dat op een pagina een toegankelijkheidsprobleem wordt aangetroffen. Er staat bijvoorbeeld geen uitgeschreven tekst bij een ontoegankelijke infographic. Op een andere website wordt ook een afwijking op een succescriterium aangetroffen: de site is helemaal niet met het toetsenbord, en daarmee verschillende hulpapparatuur te bedienen.

Je kan dus niet zomaar stellen dat websites waarbij een afwijking op een website wordt

aangeboden even toegankelijk zijn. Het ene probleem staat toegankelijkheid voor groepen gebruikers op de hele site in de weg, het andere probleem beperkt zich tot een pagina. Dit kan echter voor verschillende mensen nog steeds een probleem zijn, als ze juist die informatie nodig hebben.

Dit document bevat adviezen naar aanleiding van een onderzoek dat is uitgevoerd op de website Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL). Het doel van dit document is om aan te geven aan welke eisen van WCAG 2.1, niveau AA nog niet wordt voldaan.

De website van DBNL is voor het derde jaar op een rij onderzocht op toegankelijkheid. Er zijn wat verbeteringen doorgevoerd na het vorige onderzoek, zo heeft de bezoeker de mogelijkheid om beweging in een pagina met wisselde foto's te pauzeren. Ook is bijvoorbeeld de informatie over een structuur nu met de juiste HTML-elementen opgebouwd. Een groot deel van de issues is echter niet opgelost of nu buiten scope gelaten.

Uit dit onderzoek blijkt dat de website op dit moment niet voldoet aan de WCAG 2.1, niveau AA.

Het is bij opdrachtgever bekend is dat er nog diverse problemen met de toegankelijkheid zijn. Een aantal onderdelen die niet verbeterd zijn, zijn in dit onderzoek daarom op verzoek van opdrachtgever buiten de scope gehouden. Bijvoorbeeld de downloadbare bestanden waaronder pdf, de ngramviewer en zoekresultatenpagina's. De volledige scope en uitsluiting staan in paragraaf 2.1 Opdrachtomschrijving. Deze onderdelen zijn eerder onderzocht en de toegankelijkheidsproblemen zijn in een eerder rapport benoemd.

Op de onderzochte pagina's is een aantal toegankelijkheidsproblemen gevonden. Een aantal voorbeelden:

- Er wordt gebruik gemaakt van opmaaktabelen die het lastig maken om de pagina te gebruiken met bijvoorbeeld een screenreader die mensen die blind of bijvoorbeeld dyslectisch gebruiken.

- Datatabellen zijn niet toegankelijk opgemaakt. Zo zijn er geen rijkoppen gebruikt waar dat wel nodig is. Dit betekent dat de tabellen niet goed bruikbaar zijn voor mensen met een screenreader.
- Het is belangrijk voor mensen met een screenreader en mensen die van kop naar kop navigeren dat koppen juist zijn opgemaakt. Dit is ook belangrijk voor zoekmachines die de pagina ook moeten kunnen duiden met behulp van deze koppen. Er zijn echter nog meerdere problemen met de koppen op verschillende pagina's.
- Er is niet altijd een (goed) tekstueel alternatief voor afbeeldingen.
- Formulieren zijn niet goed toegankelijk gemaakt. Het gaat om velden die die niet duidelijk gekoppeld zijn aan de informatie over wat er ingevuld moeten worden en om bijvoorbeeld het contrast en de inhoud van foutmeldingen.
- Bij vergroting is niet alle informatie op een pagina beschikbaar.

Er zijn 79 bevindingen bij de succescriteria genoteerd.

Een volledig overzicht van de resultaten per succescriterium is opgenomen in [hoofdstuk 4](#). Bij elke bevinding noemen wij de waarschijnlijke verantwoordelijke (Content, Vormgeving, Techniek, Derde Partij, Nader te bepalen).

Er zijn overige adviezen met betrekking tot de toegankelijkheid en bouwkwiteit, zie [hoofdstuk 5](#).

Wanneer een afwijking van de norm op meerdere plaatsen voorkomt, worden deze niet alle expliciet genoemd. Er worden voorbeelden gegeven, maar dit is niet een uitputtend overzicht van elke keer dat een issue voorkomt. We adviseren om de gehele website na te kijken op het voorkomen van de geconstateerde issues en deze issues op te pakken.

2 Inleiding

Op verzoek van de aanbieder van de website Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL) is een onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid van de website op WCAG 2.1, niveau AA.

2.1 Opdrachtomschrijving

Opdrachtgever:

KB (Koninklijke Bibliotheek)

Soort onderzoek:

WCAG 2.1, niveau AA

Het onderzoek is uitgevoerd van:

20 december 2022 tot 19 januari 2023

Website:

Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL) (dbnl.org)

Scope:

Alle pagina's op <https://www.dbnl.org/>

Uitgesloten van scope:

De KB wil een aantal onderdelen buiten de scope van het onderzoek laten, omdat het bekend is dat deze niet toegankelijk zijn of op korte termijn toegankelijk te maken.

Buiten de scope van het onderzoek vallen:

- dbnl.org/ngram-viewer.
- dbnl.org/atlas/nevl_standandaard.php.
- Alle downloadbare epub's en pdf's.
- Alle zoekresultatenpagina's, maar wel zoeken op auteur
- Subwebsite(s) waarbij de HTML en/of het systeem afwijkt van de onderzochte website valt buiten de scope. Een andere HTML-opmaak vraagt een apart onderzoek, ondanks dat er gelijkenissen aanwezig kunnen zijn in de vormgeving.
- Alle externe systemen en websites waar via dbnl.org met een link naar wordt verwezen.

Het proces voor een digitaliseringsaanvraag is op dit moment niet in bedrijf en is daarom

niet in het onderzoek opgenomen. Het inschrijfformulier voor de nieuwsbrief staat op een andere website en is niet in het onderzoek meegenomen ([DBNL Aanmelden](#))

Grootte van steekproef:

21 pagina's

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning:

De website is geschikt voor alle gangbare browsers en hulpapparatuur.

2.2 Wijzigingsblad

versie	datum	auteur	reden van wijziging
1.0	19 januari 2023	Iacobien Riezebosch	Niet van toepassing
1.1	19 januari 2023	Iacobien Riezebosch	Fouten in scorelijst. Aangepast rapport met juiste scorelijst

Het rapport met het hoogste versienummer vervangt alle eventuele voorgaande versies van dit rapport.

2.3 Uitleg iconen

Geen fout gevonden

Er is *geen* content of element gevonden dat zou worden afgekeurd onder het succescriterium.

Fout gevonden

Er is *wel* content of een element gevonden dat wordt afgekeurd onder het succescriterium.

Niet van toepassing

De content of het element waar het succescriterium over gaat komt niet voor in de onderzochte website, app of het document.

3 Het onderzoek

3.1 Methode

Het onderzoek is een onderzoek naar waar de site niet voldoet aan de norm van WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is een 'falsificatieonderzoek'. Dit betekent dat er gekeken is naar wat er niet voldoet. In het onderzoek worden geen zaken goedgekeurd. WCAG 2.1, niveau AA is integraal opgenomen in Europese standaard EN 301 549. Onze onderzoeken op WCAG 2.1, niveau AA bevatten dus alle 50 succescriteria uit EN 301 549.

Overheden hoeven nog niet in alle situaties aan alle succescriteria van WCAG 2.1 te voldoen. Voor hen zijn er uitzonderingen vastgelegd in het huidige toegankelijkheidsbeleid. Wij testen op alle succescriteria van WCAG 2.1. Dat wil zeggen dat wij alle bevindingen in dit rapport opnemen, dus ook bevindingen bij succescriteria waarbij volgens de Nederlandse wet- en regelgeving uitzonderingen gelden.

Zie voor meer informatie over uitzonderingen de website digitoegankelijk.nl.

Testen gebeurt voor een groot deel handmatig en aan de hand van een steekproef. Ondanks alle zorgvuldigheid bij het samenstellen van de steekproef en het onderzoek kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Ook kan het zijn dat een punt in de toekomst anders beoordeeld wordt omdat technologieën en hulpapparatuur doorontwikkeld worden.

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de evaluatiemethode [WCAG-EM 1.0](#).

3.2 Steekproef

Het onderzoek betreft in de regel een steekproef van de website. De resultaten worden niet uitputtend beschreven: als een type toegankelijkheidsprobleem zich op meerdere plaatsen voordoet, dan worden hiervan één of enkele voorbeelden gegeven.

Pagina	URL
--------	-----

Homepage	https://www.dbnl.org/
Contactpagina / Formulier	https://www.dbnl.org/overdbnl/vragen.php
Nieuwsoverzicht	https://www.dbnl.org/nieuws/nieuws.php?l=2022_12_01
404-pagina	https://www.dbnl.org/404
Fragment boek 'Het leven is vurrukkulluk'	https://www.dbnl.org/tekst/_nie010196101_01/_nie010196101_01_0018.php
Fragment De weg naar het recht (datatabellen)	https://www.dbnl.org/tekst/schu069weg01_01/schu069weg01_01_0018.php
Basisbibliotheek Middeleeuwen	https://www.dbnl.org/basisbibliotheek/index.php?c=15
Collectie Zuid- Afrika	https://www.dbnl.org/letterkunde/zuidafrika/index.php
Auteurspagina Campert	https://www.dbnl.org/auteurs/auteur.php?id=camp015
Auteurspagina (alle auteurs)	https://www.dbnl.org/auteurs/index.php?t=l&l=C&s=a&id=&p=6
Inhoudsopgave De 'Disticha Catonis'	https://www.dbnl.org/tekst/_die001abee01_01/index.php
Colofon Zuid- Afrikaanse literatuur	https://www.dbnl.org/letterkunde/zuidafrika/colofon.php
Titelpagina (alle titels)	https://www.dbnl.org/titels/

Inhoudsopgave Afrikaanse volksliedjes (anderstalige content)	https://www.dbnl.org/tekst/bosh002afri01_01/index.php
Afrikaanse volksliedjes (anderstalige content)	https://www.dbnl.org/tekst/bosh002afri01_01/bosh002afri01_01_0020.php#20
Colofon 'Disticha Catonis'	https://www.dbnl.org/tekst/_die001abee01_01/colofon.php
Fragment De 'Disticha Catonis' (noten)	https://www.dbnl.org/tekst/_die001abee01_01/_die001abee01_01_0006.php?q=tabel#hl1
Calendrium	https://www.dbnl.org/calendarium/
Literatuur	https://www.dbnl.org/letterkunde/index.php
Uitgebreid zoekfilter	https://www.dbnl.org/zoeken/zoekeninteksten/auteurZoek.php?q=*&prefilter=auteurs&subform_values=showfacet_geslacht%3D1%26geslacht%3D%26showfacet_periode_g%3D1%26showfacet_periode_o%3D1%26showfacet_
Zoekpagina auteur	https://www.dbnl.org/zoeken/zoekeninteksten/index.php?q=emco+campert

3.3 Gebruikte systemen

Bij het testen zijn de volgende besturingssystemen, browsers en hulpsoftware gebruikt:

- macOS Monterey (12.0.1), Chrome 107
- macOS Monterey (12.0.1), Mozilla Firefox 107
- macOS Monterey (12.0.1), Safari 15.1, VoiceOver

We hebben getest in privé/incognito-modus, zonder extensies of add-ons en met de standaardinstellingen.

De website is geschikt voor alle gangbare browsers en hulpapparatuur.

3.4 Technologieën waarop wordt gesteund

- HTML 5
- CSS
- WAI-ARIA
- ECMAScript 5
- DOM

4 Bevindingen per succescriterium

4.1 WCAG 2.1

Hieronder zijn de bevindingen per succescriterium van WCAG 2.1 genoteerd.

Principe 1: Waarneembaar

Succescriterium	Resultaat
<u>1.1.1: Niet-tekstuele content</u>	 Fout(en) gevonden
<u>1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)</u>	 Niet van toepassing
<u>1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)</u>	 Niet van toepassing
<u>1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)</u>	 Niet van toepassing
<u>1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)</u>	 Niet van toepassing
<u>1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen)</u>	 Niet van toepassing
<u>1.3.1: Info en relaties</u>	 Fout(en) gevonden
<u>1.3.2: Betekenisvolle volgorde</u>	 Fout(en) gevonden
<u>1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen</u>	 Fout(en) gevonden
<u>1.3.4: Weergavestand</u>	 Geen fout gevonden
<u>1.3.5: Identificeer het doel van de input</u>	 Fout(en) gevonden
<u>1.4.1: Gebruik van kleur</u>	 Geen fout gevonden
<u>1.4.2: Geluidsbediening</u>	 Niet van toepassing

Succescriterium	Resultaat
<u>1.4.3: Contrast (minimum)</u>	 Fout(en) gevonden
<u>1.4.4: Herschalen van tekst</u>	 Fout(en) gevonden
<u>1.4.5: Afbeeldingen van tekst</u>	 Fout(en) gevonden
<u>1.4.10: Reflow</u>	 Fout(en) gevonden
<u>1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content</u>	 Fout(en) gevonden
<u>1.4.12: Tekstafstand</u>	 Fout(en) gevonden
<u>1.4.13: Content bij hover of focus</u>	 Fout(en) gevonden

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content

 Resultaat: fout(en) gevonden

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient, behalve voor de hierna vermelde situaties: 'Bedieningselementen, invoer', 'Op tijd gebaseerde media', Test, Zintuiglijk, CAPTCHA, Decoratie, opmaak, onzichtbaar. (Dit is een verkorte tekst, het hele succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#text-equiv>).

- Bevinding nummer 70:

De afbeelding van het boek heeft een alternatieve tekst (de tekst in het alt-attribuut). Deze bevat echter niet alle informatie die de cover van het boek biedt.

Mensen die niet kunnen zien, zijn afhankelijk van de informatie in het alt-attribuut. Zij krijgen nu minder informatie dan ziende mensen.

Zorg dat de informatie die een boekcover biedt terugkomt in het alt-attribuut.

Verantwoordelijke afdeling: Nader te bepalen

- Op pagina: [Fragment boek 'Het leven is vurrukkulluk'](#)

- Bevinding nummer 41:

De kolomkoppen bevatten links om de data in de tabel te sorteren. Je kunt ze sorteren op titel, jaar, auteur en genre.

Voor screenreaders is het bij een gesorteerde kolom duidelijk, omdat de th's van de kolom die gesorteerd is een attribuut `aria-sort="ascending"` hebben. Bij de overige kolommen ontbreekt dit attribuut echter, dus de oplossing is niet volledig doorgevoerd.

De overige kolommen zouden het attribuut `aria-sort="none"` moeten krijgen.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Titelpagina \(alle titels\)](#)

- Bevinding nummer 43:

In de tabel staan afbeeldingen, iconen, om een pdf te downloaden. Het icoon wordt geplaatst met font-icoon 'icomoon'. Er staat wel een tekst, in een `<i>`, maar deze komt niet mee in de linktekst, omdat het element in de CSS op `visibility: hidden;` staat, dat verwijdert een element ook uit de accessibility tree.

Er is nu geen tekstueel alternatief voor het icoon, dat ook een link is om content te downloaden. Er is dus geen beschrijvende linktekst.

Zorg dat het de tekst in het `i`-element niet verborgen wordt.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Titelpagina \(alle titels\)](#)

- Bevinding nummer 18:

De afbeelding van Remco Campert heeft geen tekstueel alternatief. Er is geen alt-attribuut.

Als een afbeelding geen alt-attribuut heeft, dan is het voor een screenreader niet duidelijk of de afbeelding decoratief is of informatie geeft. Afhankelijk van de instellingen en de screenreader kan de screenreader proberen om toch informatie aan de gebruiker te geven. Bijvoorbeeld door het presenteren van de bestandsnaam, eventueel inclusief het pad.

Zorg dat de afbeelding een alt-attribuut heeft. Afhankelijk van de verdere verbeteringen bij dit element is het alt-attribuut gevuld met bijvoorbeeld "portretfoto Remco Campert" of is het alt-attribuut leeg. Dit is het geval als de informatie al op andere wijze gegeven wordt en de afbeelding geen functie meer zou hebben.

Verantwoordelijke afdeling: Nader te bepalen

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)

- Bevinding nummer 19:

De iconen van een lijst in de tabel hebben geen alt-attribuut.

Het gaat om de afbeeldingen met de bestandsnaam 'list-ul-solid.svg'.

Voor mensen die niet kunnen zien en een screenreader gebruiken kan een afbeelding zonder alt-attribuut tot problemen leiden. De software weet niet of de afbeelding overgeslagen moet worden omdat deze decoratief is of dat er een tekstueel alternatief ontbreekt voor de afbeelding. De software kan dan bijvoorbeeld de bestandsnaam en het pad daarnaar toe presenteren aan de gebruiker.

Als de afbeelding decoratief is, zorg dan voor een leeg alt attribuut: `alt=""`. Een

screenreader kan de afbeelding dan negeren.

Verantwoordelijke afdeling: Nader te bepalen

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)

- Bevinding nummer 22:

Het plusteken is een knop. In de knoptekst staat nu informatie die alleen beschikbaar is gemaakt voor screenreadergebruikers, namelijk het copyright: Toon afbeeldingen van Remco Campert, © Chris van Houts, Amsterdam.

Zorg voor een gelijkwaardig alternatief, maar voeg geen extra informatie toe voor enkel screenreadergebruikers.

De oplossing is om hier de copyrightinformatie en plaatsnaam te verwijderen.

Verantwoordelijke afdeling: Nader te bepalen

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Gerelateerd aan component: [Fotogalerij](#)

- Bevinding nummer 32:

De verschillende afbeeldingen van Remco Campert hebben geen alt-attribuut. Zorg dat elke afbeelding een korte alternatieve tekst heeft.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Gerelateerd aan component: [Fotogalerij](#)

- Bevinding nummer 23:

Er is geen tekstueel alternatief voor het symbool 'x' in de sluitknop.

```
<button title="Close (Esc)" type="button" class="mfp-close">x</button>
```

Een oplossing is om een screenreader-only tekst aan de knop toe te voegen met een tekst als 'Sluit venster'. Voorbeeld: `<button>X < span class="sr-only">Sluit venster</button>`. Een andere optie is een aria-label

toevoegen: <button aria-label="Sluit venster">X</button>.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina \(alle auteurs\)](#)
- Gerelateerd aan component: [Fotogalerij](#)
- Bevinding nummer 73:

De alternatieve tekst van de afbeelding van Remco Campert bevat copyrightinformatie. Dit is echter informatie die de afbeelding niet biedt.

Beperk de alternatieve tekst in het alt-attribuut tot een tekstueel alternatief van de afbeelding.

Verantwoordelijke afdeling: Nader te bepalen

- Op pagina: [Zoekpagina auteur](#)

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

 Resultaat: niet van toepassing

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld: 'vooraf opgenomen louter-tekst', 'Vooraf opgenomen louter-videobeeld'. (Dit is een verkorte tekst, het hele succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#media-equiv>).

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

 Resultaat: niet van toepassing

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

 Resultaat: niet van toepassing

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)

 Resultaat: niet van toepassing

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen)

 Resultaat: niet van toepassing

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties

Resultaat: fout(en) gevonden

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

- Bevinding nummer 39:

Het formulier begint met een input voor e-mail die niet toegankelijk is:

```
<input type="Text" tabindex="-1" name="Email" value="">
```

Voor deze input is geen label.

Dit staat los van het emailveld verderop in het formulier. Het eerste e-mail veld wordt echter ook gepresenteerd aan gebruikers van hulpsoftware, zoals screenreadergebruikers.

Verwijder het veld (voor screenreadergebruikers) om het formulier toegankelijk te maken.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Contactpagina / Formulier](#)

- Bevinding nummer 101:

De techniek waarmee de foutmeldingen worden getoond, werkt niet als je met een screenreader werkt. Je hoort niet de foutmelding als je in het veld terechtkomt.

De melding staat in deze HTML: `<output for="360005870934">Verplicht veld</output>`

De beste oplossing om een foutmelding door een screenreader te laten voorlezen, is door hem op te nemen in het label. Is dat niet mogelijk, dan kun je een attribuut `aria-describedby` toevoegen aan de input, verwijzend naar het `id`

van het element dat de foutmeldingstekst bevat.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Contactpagina / Formulier](#)

- Bevinding nummer 71:

Het gebruik van opmaaktabellen geeft veel ruis voor bijvoorbeeld screenreadergebruikers.

Gebruik tabellen alleen voor data. Gebruik style sheets voor opmaak.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Fragment boek 'Het leven is vurrukkulluk'](#)

- Bevinding nummer 83:

De tabellen zijn niet toegankelijk opgemaakt. Hierdoor zijn ze bijvoorbeeld door screenreadergebruikers minder goed te gebruiken.

Bij een toegankelijke tabel kun je makkelijker per cel opvragen wat de bijbehorende rijkoppen of kolomkoppen. Ook krijg je bij het wisselen van rij de nieuwe rijkop gepresenteerd, en bij het wisselen van kolom de bijbehorende kolomkop.

In de onderzochte (eerste) tabel staat ook informatie die niet binnen de tabel hoort en wordt cellen gebruikt voor opmaak. Dit maakt de tabel niet goed bruikbaar voor screenreadergebruikers.

Verbeter het volgende:

- Voeg rijkoppen toe door voor de cellen van de eerste kolom met een th te gebruiken
- Geef aan wat het bereik van een rijkop of kolomkop is door het gebruik van `scope="row"` en `scope='col'`
- Plaats informatie die niet in de tabel hoort naar buiten de tabel.
Bijvoorbeeld: "BRON: Statistisch Jaaroverzicht Oostelijk Zuid-Limburg,

deel II, 1974"

- Verwijder rij met de cellen met de volgende inhoud: "___"

In de tabel met h4-kopje 'TABEL H6 Non-respons Heerlen (absolute aantallen)' wordt voor deze kop een colspan gebruikt op een td met waarde 100%. Dit is niet juist opgemaakt. Gebruik het caption-element voor een kop in een tabel of plaats een kop buiten de tabel.

Verantwoordelijke afdeling: Nader te bepalen

- Op pagina: [Fragment De weg naar het recht \(datatabellen\)](#)

- Bevinding nummer 85:

De koppenstructuur op de pagina klopt niet. Er zijn h4's (koppen op niveau 4) waaronder h4's vallen als eerstvolgende kop.

Een goede koppenstructuur is belangrijk voor mensen die screenreaders gebruiken. Zoals blinde mensen en mensen die dyslectisch zijn. Ook kan het met toetsenbord en hulpapparatuur mogelijk zijn om van kop naar kop te navigeren. Een logische koppenstructuur is daarbij noodzakelijk.

Loop deze pagina en andere pagina's door op het juist gebruik van koppen en verbeter aangetroffen problemen.

Verantwoordelijke afdeling: Content

- Op pagina: [Fragment De weg naar het recht \(datatabellen\)](#)

- Bevinding nummer 35:

Op de 404-pagina staat bij 400 procent inzoomen een aanklikbare tekst 'meer'. Hiermee wordt echter alleen een blauw blok zonder content geopend.

Een oplossing is om de 'meer'-link en het blok op deze pagina te verwijderen.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [404-pagina](#)

- Bevinding nummer 82:

De inhoudsopgave is niet opgemaakt als een lijst, maar als losse paragrafen.

Hierdoor is de inhoudsopgave minder goed te gebruiken door bijvoorbeeld mensen met een screenreader.

Maak de inhoudsopgave op als een lijst. Screenreadergebruikers kunnen de inhoudsopgave zo makkelijker gebruiken. Ze weten bijvoorbeeld hoeveel items er in de inhoudsopgave staan.

Verantwoordelijke afdeling: Nader te bepalen

◦ Op pagina: [Inhoudsopgave De 'Disticha Catonis'](#)

- Bevinding nummer 62:

Bij het navigatieblokje met met tijdsperiodes is visueel is visueel aangegeven in welke periode je bent. In de code is dit alleen aangegeven met `class="active"`.

Screenreadergebruikers weten niet welke link actief is.

Geef de actieve link een aria-attribuut: `aria-current="true"`.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

◦ Op pagina: [Basisbibliotheek Middeleeuwen](#)

- Bevinding nummer 48:

Op deze pagina komt een (verborgen) kop voor: Informatie terzijde.

Onder deze kop valt op deze pagina geen content.

Daarnaast is de kop niet erg beschrijvend. Wat betekent 'Informatie terzijde'? Welke informatie kan de bezoeker op deze pagina verwachten? Het lijkt meer een verwijzing naar de locatie van de informatie (aan de zijkant), dan een beschrijving van het soort content.

Deze kop komt ook op andere pagina's voor, maar dan valt er wel content onder.

Zorg dat er onder koppen altijd content valt en dat de koppen beschrijvend

(voorspelbaar) zijn voor de content die eronder valt.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Colofon Zuid-Afrikaanse literatuur](#)

- Bevinding nummer 94:

Een element dat focusbare elementen bevat mag niet voor hulpsoftware verborgen zijn door middel van `aria-hidden="true"`] Dit is echter wel het geval met de afbeelding van het boek met piekniekliedjes:

```
<figure aria-hidden="true"><a href="index.php"></a>
<div class="plus photoswipe">
<a href="bosh002afri01_01_tpg.gif" role="button" data-
title="Afrikaanse volksliedjes. Deel 1.
Piekniekliedjes"><span class="hidden">Toon
afbeeldingen van Afrikaanse volksliedjes. Deel 1.
Piekniekliedjes</span></a>
</div>
</figure>
```

Het gebruik van `aria-hidden="true"` op een element verwijdert het element en alle kinderen ervan voor screenreaders en andere hulpapparatuur. Dit kan natuurlijk niet samengaan met dat het element een link bevat. Hierdoor is deze content niet tot niet goed bruikbaar voor mensen die een screenreader (en kunnen zien) of mensen die andere hulpapparatuur gebruiken.

Verwijder hier `aria-hidden="true"`.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Inhoudsopgave Afrikaanse volksliedjes \(anderstalige content\)](#)

- Bevinding nummer 106:

De tabel heeft een visueel verborgen caption met de tekst 'U kunt de gegevens in kolommen sorteren in oplopende of aflopende volgorde.' Door deze caption heeft de tabel die naam gekregen.

Dit is verwarrend voor screenreadergebruikers. Bovendien heeft niet iedereen toegang tot deze instructie.

Het caption-element is hier niet voor bedoeld. Op zich wordt het voor screenreadergebruikers vanzelf duidelijk dat de kolommen sorteerbaar zijn, vanwege het gebruik van `aria-sort`. Dit moet nog wat consequenter worden doorgevoerd, zie bevinding nummer 41.

Als het toch belangrijk is om de instructie te geven, doe dat dan voor alle gebruikers, in zichtbare tekst boven de tabel.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Titelpagina \(alle titels\)](#)

- Bevinding nummer 20:

Bijvoorbeeld de eerste tabel, Oorspronkelijke publicaties van Remco Camper, heeft geen gemarkeerde rijkoppen. Terwijl het voor een screenreadergebruiker de tabel bruikbaar maakt als ze veranderingen in jaartallen en titels gepresenteerd krijgen bij het doorlopen van een tabel.

Zorg dat de tabel is voorzien van rijkoppen. Gebruik voor de th's van de rijkoppen `scope="row"`. Gebruik bij voorkeur ook `scope="col"` voor de kolomkoppen van de tabel.

Dit geldt ook voor de tabel op de pagina van de basisbibliotheek.

Verantwoordelijke afdeling: Nader te bepalen

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)

- Bevinding nummer 24:

Voor het blok (bij desktop visueel rechts) met 'Remco Campert', 'Oorspronkelijke publicaties', 'Edities' etc. is gebruik gemaakt van het ARIA-attribuut `role="menu"` op het `ul`-element. De links in de `li`-items hebben het ARIA-attribuut `role="menuitem"` gekregen.

Het gebruik van `role="menu"` is bedoeld voor menu's in complexere webapplicaties, denk aan een menubalk in een online tekstverwerker zoals Google Docs. Niet voor navigatiemenu's op een webpagina. Hierdoor ontstaan er meerdere problemen:

- De lijst-rol van de `ul` wordt overschreven door de rol `menu`. Dit geeft verkeerde informatie aan hulpsoftware
- De `li`-items vallen door de overschreven rol niet meer onder een `ul` of `ol`-element terwijl dit wel vereist is in de HTML-specificatie, dit kan hulpsoftware in de war sturen.
- De link-rol van de links wordt overschreven door de rol `menuitem`.
- Bij een `role="menu"` hoort een heel specifieke toetsenbordinteractie die nu niet is geïmplementeerd. Daardoor verwachten screenreadergebruikers een bepaalde manier van navigeren die niet werkt.

Verwijder deze `role="menu"` en `role="menuitem"`.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Gerelateerd aan component: [Navigatie met role="menu"](#)

- Bevinding nummer 25:

Bij het blok (bij desktop visueel rechts) met 'Remco Campert', 'Oorspronkelijke publicaties', 'Edities' etc is alleen visueel duidelijk op welk onderdeel van de pagina je bent.

Screenreadergebruikers kunnen niet onderscheiden waar je bent in dit navigatielijstje en op de pagina.

Geef de actieve link een aria-attribuut `aria-current="true"`.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Gerelateerd aan component: [Navigatie met role="menu"](#)

● Bevinding nummer 27:

Visueel is duidelijk is dat er een broodkruimelpad is. Dat is niet duidelijk gemaakt in de code voor screenreadergebruikers. Hierdoor is het kruimelpad voor hen niet goed bruikbaar of kan het verwarrend zijn.

Maak het broodkruimelpad toegankelijk door de tekst toe te voegen 'u bent hier', voeg een kop toe en een naam voor de nav (zoals je benoemde onder 4.1.2).

Gebruik een geordende lijst voor de items waarbij het laatste item een `aria-current="page"` krijgt. Hiermee is het kruimelpad ook goed bruikbaar voor screenreadergebruikers.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Gerelateerd aan component: [Breadcrumbs](#)

● Bevinding nummer 92:

De tabel wordt in verschillende viewpoortgroottes anders opgebouwd. Er zijn meerdere breakpoints waarbij de layout verandert (980px en 768px). Bij 768px is er een media-query die maakt dat de tabelcellen onder elkaar worden geplaatst in plaats van naast elkaar. Op dit moment verdwijnt de cel waarin het jaartal staat:

```
<td class="not-mob">1950</td>
```

De tabelkoppen komen dan niet meer overeen met de cellen. Er zijn dan 3 kolomkoppen (`th`-elementen) voor 2 kolommen (`td`-elementen). De cellen met informatie over de secundaire literatuur komen dan onder de kolomkop 'Jaar' te staan. Dit geeft verkeerde informatie aan hulpapparatuur.

Het beste zou zijn om het jaartal niet te verplaatsen naar de eerste kolom in een ``, maar de drie kolommen gewoon te laten bestaan en onder elkaar te zetten. In de tabel onder de kop 'Teksten in andere boeken/ tijdschriften in DBNL' gaat het wel goed.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)

- Bevinding nummer 99:

Wanneer je een item in deze navigatie activeert, scrollt het betreffende deel van de pagina in beeld. Het is niet duidelijk dat dit gebeurt wanneer je werkt met een screenreader en de pagina niet ziet.

Zie voor een mogelijke oplossing bevinding nummer 98.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Gerelateerd aan component: [Navigatie met role="menu"](#)

- Bevinding nummer 100:

Wanneer de fotogalerij is geopend, zijn de interactieve elementen in de achtergrond nog gewoon bereikbaar met een screenreader. Visueel is duidelijk dat de pagina op de achtergrond inactief is, omdat hij donkergrijs is gemaakt. Als je alleen met het toetsenbord werkt, zijn de elementen in de achtergrond ook niet te bereiken met de tabtoets.

Zorg ervoor dat ook voor screenreadergebruikers de pagina op de achtergrond onbereikbaar wordt. Dit kan door alle elementen behalve de dialog te voorzien van een attribuut `aria-hidden="true"`. Ze worden dan uit de accessibility tree (de toegankelijkheidslaag) gehaald.

Dit is het element van de dialog:

```
<div class="mfp-wrap mfp-gallery mfp-close-btn-in mfp-
```

```
auto-cursor mfp-img-mobile mfp-ready" tabindex="-1"
style="overflow: hidden auto;">
```

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Gerelateerd aan component: [Fotogalerij](#)

- Bevinding nummer 96:

Kopjes zijn opgemaakt met het element voor bold (b) en voor cursief (i). Het gaat bijvoorbeeld om de kopjes 'bron', 'codering' en 'verantwoording' en de kopjes 'algemene opmerkingen' en 'verantwoording'.

Doordat koppen niet goed zijn gemarkeerd is deze informatie niet goed te gebruiken door de bezoeker die gebruik maakt van koppen om te navigeren. Bijvoorbeeld screenreadergebruikers.

Maak gebruik van echte koppen voor deze content op het juiste kopniveau.

Verantwoordelijke afdeling: Nader te bepalen

- Op pagina: [Colofon 'Disticha Catonis'](#)

- Bevinding nummer 51:

In de noten staat een datatabel (starten met 'aanvang der dist. bij artzen: -zarncke.'), waarbij de kolomkoppen wel een andere visuele opmaak hebben, maar waarbij geen kolomkoppen zijn gebruikt.

Om een datatabel goed bruikbaar te maken voor screenreadergebruikers is het nodig om kolomkoppen te gebruiken. En in dit geval ook rijkoppen.

Gebruik hiervoor het th-element en geef bij kolomkoppen aan dat het bereik van de koppen de kolom is (`th scope="col"`) en bij rijkoppen dat het bereik van de th de rij is (`th scope="row"`).

Opmerking: De vierde kolom is maar gedeeltelijk te zien en de vijfde kolom valt buiten beeld.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

◦ Op pagina: [Fragment De 'Disticha Catonis \(noten\)](#)

- Bevinding nummer 76:

In de selectbox bij 'Maand' moet je kiezen voor een maand in de notatie van een woord. De hint bij de placeholder tekst, alleen te zien na het verwijderen van de huidige maand, is echter 'Maand mm'.

Na selectie van een maand in dropdown (de maanden in woorden) wordt de notatie automatisch veranderd in een getal. Je selecteer bijvoorbeeld 'Juni', dan staat er '06'.

Dit is niet duidelijk en kan verwarrend zijn. Bijvoorbeeld voor mensen met een concentratiestoornis of dyslexie.

Zorg dat de namen in de dropdown overeen komen met de tekst als deze eenmaal geselecteerd is.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

◦ Op pagina: [Calendrium](#)

- Bevinding nummer 97:

Op de pagina staan blokken met links naar 6 tijdsperiodes. Er is geen relatie tussen de blokken. Hierdoor is het voor een screenreadergebruiker niet duidelijk dat er meerdere links zijn en hoeveel dit er zijn.

Maak gebruik van lijstopmaak.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

◦ Op pagina: [Literatuur](#)

- Bevinding nummer 91:

De tabel is een mix van een datatabel en opmaaktabel. Dit komt doordat in de

kolom 'Titel' niet alleen de titel staat, maar ook een link naar het tijdschrift waarin het verschenen is en een link naar een fragment.

De tabel is hierdoor niet makkelijk te begrijpen en makkelijk te doorlopen met een screenreader.

Voeg voor de verschillende onderdelen een aparte kolom toe met een beschrijvende kolomkop.

Verantwoordelijke afdeling: Nader te bepalen

- Op pagina: [Zoekpagina auteur](#)

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde

Resultaat: fout(en) gevonden

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

- Bevinding nummer 72:

De opmaaktabel bestaat uit rijen en kolommen.

In de linkerkolom staat alle tekst en de paginanummers. In de rechterkolom staat informatie over het hoofdstuk, de titel en de auteur. Door de tabelopmaak wordt dit echter na pagina 290 voorgelezen.

De kop 'Over dit hoofdstuk/artikel' staat semantisch nu ook boven de rest van de tekst. Dit klopt niet.

De volgorde is hiermee niet begrijpelijk. Zie ook het screenshot waarin te zien is hoe de tekst na elkaar gepresenteerd wordt (In het Engels heet dit 'linearize').

Voor mensen die screenreaders gebruiken is de informatie zo niet logisch of duidelijk.

Gebruik geen opmaaktabelen, maar gebruik style sheets voor opmaak.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: Fragment boek 'Het leven is vurrukkulluk'

- Bevinding nummer 50:

Door het gebruik van een opmaaktabel met lege cellen en aparte kolommen voor tekst en noten is de volgorde niet betekenisvol. Je weet als screenreadergebruiker niet wat de tekst is en wat de noten zijn.

Gebruik geen opmaaktabel, maar gebruik stylesheets voor vormgeving. Geef duidelijk aan wat de tekst is en wat de noten zijn.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: Fragment De 'Disticha Catonis (noten)

Het leven is vurrukkulluk

(Slot)

10.

'...geef mij den sleutel van den kelder maar!', mompelde de grijsaard, languit op de grond liggend.

Toen ging hij schor lachend overeind zitten en herhaalde de kloe van de anekdote. Zijn lachen werd steeds schorrer en ging al spoedig over in hoesten en roggullun. Fluim. Fledder. In het gras van de speelweide. Erg onsmakelijk.

De grijsaard wiste zich de tranen uit de ogen en keek om zich heen. Hij zag de voetballende jongens, de met poppen spelende meisjes; de op parkbanken gezeten breiende moeders en de hun huwelijk herkauwende vaders; hij keek naar boven - opnieuw begonnen zijn ogen te tranen - en zag aan de stand van de zon dat het nog lang geen tijd was om naar het tehuis ('In pension Root, gaat u oud doot') terug te keren, en hij wist niet of hij zich daarover verheugen zou of niet; weer naar beneden kijkend, zag hij het ogentroostende groen van bomen en struikgewas en, nog verder naar beneden kijkend, zijn schoenen naast zijn grauw besokte voeten staan.

'Ik gebruik Zijn Naam ijdel en ik heb er alle redenen toe!', schreeuwde de grijsaard verscheidene

Over dit hoofdstuk/artikel

TITELS

[Het leven is vurrukkulluk](#)

AUTEURS

[Remco Campert](#)

[pagina 291]

[p. 291]

malen, nadat hij met zijn vingers in de schoenen had gegraaid en geconstateerd dat zijn duitjes, resultaat van jaren stiekem sparen, verdwenen waren.

'Houten dief!', riep hij uit, maar zijn oude, door de jaren gehavende stem droeg niet ver. 'Houten dief!'.

De mensen in zijn buurt keken een andere kant op, keerden hem de rug toe, besloten dat het eens tijd werd om op te stappen, omdat ze dachten dat hij dronken

Betekenisvolle volgorde opmaaktabel

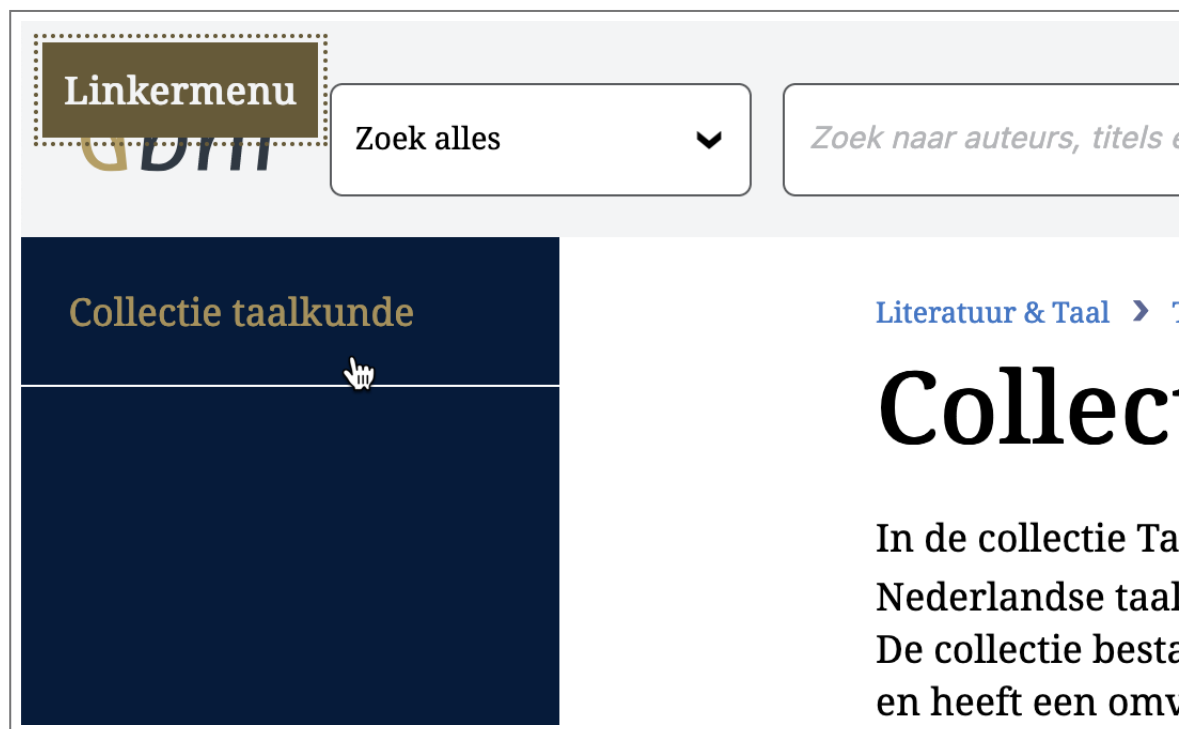
Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen

Resultaat: fout(en) gevonden

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen

afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Verwijzing naar het 'Linkermenu'

Succescriterium 1.3.4: Weergavestand

 Resultaat: geen fout gevonden

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input

 Resultaat: fout(en) gevonden

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf [Inputdoelen voor](#)

Componenten van de Gebruikersinterface; en

De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

- Bevinding nummer 60:

De invoervelden hebben geen mechanisme waarmee de invoer automatisch kan worden aangevuld.

Dit maakt het invullen van formulieren voor veel gebruikers moeilijker, met name voor mensen voor wie het invoeren van tekst veel tijd kost omdat dit via speciale hulpmiddelen gaat zoals bijvoorbeeld het aanwijzen van letters. Ook mensen met een cognitieve beperking kunnen gebaat zijn bij automatische aanvulling.

Dit is te verbeteren door bijvoorbeeld `autocomplete`-attributen te plaatsen bij de invoervelden. Zie voor meer informatie [WCAG-techniek H98](#).

De code waarin `autocomplete` ontbreekt is:

```
<label class="label required"
for="360000368565">Naam</label>
<input id="360000368565" type="Text" required=""
name="360000368565" value="">
```

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Contactpagina / Formulier](#)

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur

Resultaat: geen fout gevonden

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening

Resultaat: niet van toepassing

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum)

Resultaat: fout(en) gevonden

De visuele waergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen: 'Grote tekst', 'Incidenteel', 'Logotypes'. Dit is een verkorte tekst van het succescriterium. De begrippen zijn gedefinieerd. Zie hiervoor: <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#visual-audio-contrast>

- Bevinding nummer 47:

Het contrast van de foutmeldingen, bij het niet goed invullen van het formulier, is onvoldoende.

De contrastverhouding is 3,4:1. Dit moet minimaal 4,5:1 zijn.

De foutmeldingen zijn nu wellicht niet voor iedereen goed waarneembaar.

Verhoog de contrastverhouding door bijvoorbeeld voor een donkerder kleur rood te kiezen.

Verantwoordelijke afdeling: Vormgeving

- Op pagina: [Contactpagina / Formulier](#)

- Bevinding nummer 105:

De links met class `notenr` worden wit als je er met de muis overheen gaat (hover).

De contrastverhouding is dan 1:1 en de tekst is niet meer te lezen.

Verander deze hover-kleur.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Fragment De 'Disticha Catonis \(noten\)](#)

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst

Resultaat: fout(en) gevonden

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

- Bevinding nummer 11:

Bij het schalen van tekst komt het soms voor bij vergroting tot 200 procent voor dat de tekst van het logo achter het zoekveld verschijnt. Zie ook de screenshots.

Dit is een probleem voor slechtziende gebruikers die de pagina moeten kunnen vergroten.

Zorg dat alle tekst bruikbaar blijft bij vergroting.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Homepage](#)

- Bevinding nummer 28:

Het navigatieblok (met Remco Campert, Oorspronkelijke publicaties, Edities etc) verdwijnt als je inzoomt naar 200%.

Mensen die moeten inzoomen om de pagina te kunnen lezen, missen dit blok.

Zorg ervoor dat het blokje bovenaan de pagina getoond wordt, ook bij inzoomen, zodat mensen op deze lange pagina snel bij de gezochte informatie kunnen komen.

Dit probleem komt op meerdere pagina's voor. Bijvoorbeeld ook bij de tekst van het 'Het leven is vurrukkulluk' waar de kolom met informatie over titel en auteur verdwijnt.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Gerelateerd aan component: [Navigatie met role="menu"](#)

- Bevinding nummer 29:

Het blok met de foto's en onder andere de geboortedatum van de auteur verdwijnt bij inzoomen naar 200 procent. Het is bereikbaar via een verticaal geplaatste linktekst 'meer'. Hierbij gaan verschillende zaken mis die we niet allemaal onder een verschillend succescriterium benoemen:

- Er is gebruik gemaakt van een aanklikbare tekst, maar de tekst is geen knop of link. De knop is niet bruikbaar gemaakt voor toetsenbordgebruikers of spraakbediening.
- De tekst 'meer' is niet beschrijvend voor welke informatie ontsloten wordt.
- Er is geen mogelijkheid om de informatie met toetsenbord, hulpapparatuur of spraak te sluiten.
- De overlay kan alleen gesloten worden door weer op 'meer' te klikken met een muis of touchscreen. De beschrijving 'meer' klopt dan niet.

De informatie is nu dus niet bruikbaar voor verschillende mensen met een functiebeperking, zoals mensen met een screenreader, mensen die afhankelijk zijn van het toetsenbord, verschillende hulpapparatuur of mensen die met spraak door een website navigeren.

Zorg dat het onderdeel goed wordt opgemaakt met een knop, een beschrijvende naam en dat de wijze van sluiten ook toegankelijk is.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)

- Bevinding nummer 36:

Bij inzoomen leidt de skiplink (omzeilende link) 'Biografische gegevens' leidt niet naar de Biografische gegevens.

Verwijder de skiplink of zorg dat deze wel naar de Biografische gegevens leidt. Deze zijn nu echter verborgen achter de aanklikbare tekst 'meer'.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Gerelateerd aan component: [Skiplinks](#)

- Bevinding nummer 52:

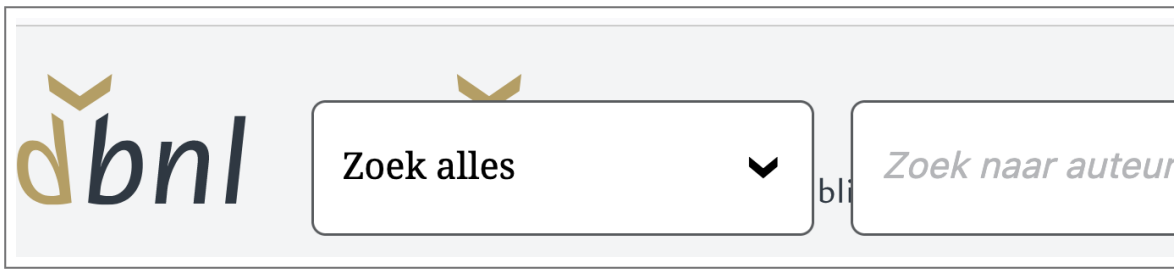
Bij inzoomen verdwijnt de kolom met noten.

Voor mensen voor wie inzoomen noodzakelijk is, is nu niet alle informatie beschikbaar.

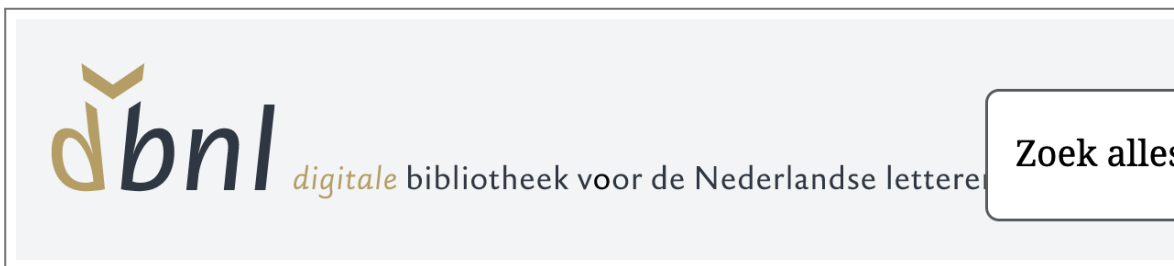
Zorg dat de noten bij de tekst gepresenteerd worden. Ook bij inzoomen.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Fragment De 'Disticha Catonis \(noten\)](#)

Logo achter zoekveld

Logo achter zoekveld

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst

Resultaat: fout(en) gevonden

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, wordt tekst gebruikt in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen: 'Aanpasbaar' (De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker), 'Essentieel' (Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht).

- Bevinding nummer 84:

De tabel op pagina 383 is een plaatje van een tabel. Gebruik 'echte tekst' en geen afbeeldingen van tekst. Bij 'echte tekst' is de weergave aanpasbaar. Gebruikers kunnen de weergave (grootte, tekstkleur, achtergrondkleur, lettertype et cetera) zo veranderen dat deze voor hen bruikbaar wordt. Dat kan niet als er slechts een plaatje van tekst is.

Daarom is het in de richtlijnen niet toegestaan om informatie enkel in een plaatje

van tekst aan te bieden.

Zorg dat de tabel wordt opgemaakt in het CMS en alle info in echte tekst wordt aangeboden.

Een ander probleem, maar niet apart benoemd: De alternatieve tekst is "illustratie". Bij het oplossen van bovenstaand probleem, kan de afbeelding verwijderd worden en is dit geen issue meer.

Verantwoordelijke afdeling: Content

◦ Op pagina: [Fragment De weg naar het recht \(datatabellen\)](#)

- Bevinding nummer 15:

De afbeeldingen van de boekomslagen zijn links. De tekst in de afbeelding is niet altijd goed te lezen. Zie ook het screenshot.

Het alt-attribuut op de afbeelding met het boek met de psalmen is: "11. ander Psalmen, Jan Utenhove". Dit is de linktekst.

Er is geen tekstueel alternatief voor de afbeelding. Bijvoorbeeld slechtziende mensen kunnen de informatie niet altijd uit de afbeelding halen. Maar ook voor mensen die geen functiebeperking hebben is de informatie niet altijd uit de afbeelding te halen. Bijvoorbeeld door het gebruik van oude letters of een creatieve opmaak. Voor gebruikers die afhankelijk zijn van spraakbediening is het niet duidelijk wat de linktekst is. Zij kunnen daarom de links niet goed activeren.

Er is weliswaar een title-attribuut gebruikt, maar dit wordt onvoldoende ondersteund. Het is bijvoorbeeld niet beschikbaar voor mensen die de pagina met het toetsenbord bedienen, voor mensen die spraakbediening gebruiken, een touchscreen en voor diverse hulpapparatuur.

Een oplossing is om de linktekst onder de afbeelding toe te voegen. Het hele gebied (afbeelding plus tekst) kan wel aanklikbaar gemaakt worden, maar de linktekst staat kort en duidelijk onder de afbeelding. Hiermee is de afbeelding ook toegankelijk voor mensen die slechtziend zijn en is de link ook bruikbaar voor

mensen die spraakbediening gebruiken.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Titelpagina \(alle titels\)](#)

Succescriterium 1.4.10: Reflow

Resultaat: fout(en) gevonden

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;

Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

- Bevinding nummer 53:

Bij een viewport van 1280 x 1024 en het vervolgens inzoomen naar 400% is niet meer alle content beschikbaar. De bezoeker moet horizontaal en verticaal scrollen, maar niet alle content is volledig beschikbaar. Op deze wordt van het linkermenu alleen nog een randje van het blauw getoond, maar de links zijn niet te lezen.

Voldoen aan dit succescriterium is belangrijk voor mensen die slechtziend zijn en moeten inzoomen. Om horizontaal scrollen te voorkomen wordt de inhoud van de pagina dan doorgaans in één kolom getoond.

Zorg dat alle informatie gepresenteerd wordt én zonder dat de bezoeker horizontaal hoeft te scrollen.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Nieuwsoverzicht](#)

Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content

Resultaat: fout(en) gevonden

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

Componenten van de gebruikersinterface: Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;

Grafische objecten: Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

- Bevinding nummer 9:

De focusoutline heeft onvoldoende contrast.

De focus outline is donkergrijs #595b5e op een donkerblauwe achtergrond #173E77; een contrastverhouding van 1,5:1. Een oplossing zou zijn om de kleur van de focus outline zoveel lichter te maken dat een contrastverhouding van minimaal 3:1 ontstaat.

Verantwoordelijke afdeling: Vormgeving

- Op pagina: [Homepage](#)

- Bevinding nummer 63:

Het contrast van de gouden iconen (downloaden van ebook, downloaden pdf, downloaden tekstbestand et cetera) is slechts 2,6:1. Dit moet minimaal 3:1 zijn.

De iconen zijn hierdoor niet voor iedereen goed waarneembaar. Vooral mensen die minder goed kleuren kunnen onderscheiden hebben hier last van.

Verhoog het contrast tot minimaal 3:1.

Verantwoordelijke afdeling: Vormgeving

- Op pagina: [Basisbibliotheek Middeleeuwen](#)

Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand

Resultaat: fout(en) gevonden

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;

Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;

Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;

Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

- Bevinding nummer 4:

Er mag geen verlies zijn van inhoud of functionaliteit door het aanpassen van de regelhoogte, spatiëring, letterafstand en woordafstand zoals beschreven in dit succescriterium.

Op dit moment valt een deel van het menu achter het zoekveld en de zoekknop.

Dat is niet toegestaan want hierdoor is de content niet meer goed te lezen. Dit kan worden opgelost door containers in de layout te laten meegroeien met de tekst.

Zie ook het screenshot.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Homepage](#)

Overlappende content bij veranderde tekstafstand

Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus

Resultaat: fout(en) gevonden

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

Sluiten: Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;

Aanwijsbaar: Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;

Aanhouden: De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

- Bevinding nummer 6:

Bij de afbeeldingen van de boeken op de homepage verschijnt bij mouseover een overlay met de titel van het boek en de schrijver. De informatie verdwijnt bij het wegbewegen van de muis.

Dit kan lastig zijn bijvoorbeeld voor mensen die vergroten en een muis gebruiken. Als ze ongewild de overlay-activeren, dan kunnen zij deze niet makkelijk sluiten.

Er moet een manier zijn om de overlay te sluiten, bijvoorbeeld met het indrukken van de escape-toets.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Homepage](#)

Principe 2: Bedienbaar

Succescriterium	Resultaat
2.1.1: Toetsenbord	 Fout(en) gevonden
2.1.2: Geen toetsenbordval	 Geen fout gevonden
2.1.4: Enkel teken sneltoetsen	 Niet van toepassing
2.2.1: Timing aanpasbaar	 Niet van toepassing
2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen	 Geen fout gevonden
2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde	 Niet van toepassing
2.4.1: Blokken omzeilen	 Geen fout gevonden
2.4.2: Paginatitel	 Geen fout gevonden
2.4.3: Focus volgorde	 Fout(en) gevonden
2.4.4: Linkdoel (in context)	 Fout(en) gevonden
2.4.5: Meerdere manieren	 Geen fout gevonden
2.4.6: Koppen en labels	 Fout(en) gevonden
2.4.7: Focus zichtbaar	 Geen fout gevonden
2.5.1: Aanwijzergebaren	 Geen fout gevonden
2.5.2: Aanwijzerannulering	 Niet van toepassing

Succescriterium	Resultaat
<u>2.5.3: Label in naam</u>	 Geen fout gevonden
<u>2.5.4: Bewegingsactivering</u>	 Niet van toepassing

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord

Resultaat: fout(en) gevonden

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

- Bevinding nummer 64:

Als je met de muis over een icoontje hovert voor een downloadbaar bestand, verschijnt er een 'tooltip' met tekst. Deze tekst verschijnt niet bij toetsenbordfocus en is ook niet beschikbaar voor screenreadergebruikers.

Toetsenbordgebruikers krijgen niet de tooltip die vertelt waartoe het icoon dient. Het is voor screenreadergebruikers ook niet duidelijk waar deze links toe dienen, omdat er geen goede linktekst is (een fout volgens 2.4.4).

Er is wel een linktekst, maar die wordt niet gecommuniceerd in de toegankelijkheidslaag. Dit is de code: `⦿<i>Download ebook</i>`.

De tekst binnen de i-tags wordt verborgen met `visibility: hidden;` en `opacity: 0;`. Visibility hidden haalt de tekst ook uit de toegankelijkheidslaag. Verwijder deze CSS-property en gebruik een andere manier om de tekst visueel te verbergen.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Basisbibliotheek Middeleeuwen](#)
- Bevinding nummer 78:

Als je in de mobiele weergave met het toetsenbord navigeert, dan kom je met het toetsenbord niet meer bij het sluitkruisje. Je kan de overlay wel sluiten met escape en spatiebalk, maar het kruisje om te sluiten zou ook focus moeten krijgen en bruikbaar moeten zijn met het toetsenbord.

Dat dit nu niet kan is lastig voor bijvoorbeeld ziende screenreadergebruikers.

De oplossing is om het sluitkruisje ook bruikbaar te maken met het toetsenbord.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval

Resultaat: geen fout gevonden

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen

Resultaat: niet van toepassing

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

Uitzetten: Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;

Opnieuw toewijzen: Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);

Alleen actief bij focus: De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar

Resultaat: niet van toepassing

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: 'Uitzetten', 'Aanpassen', 'Verlengen', 'Real-time uitzondering', 'Essentiële uitzondering', '20 uur uitzondering'. Dit is een verkorte tekst. Deze termen zijn gedefinieerd in de norm, zie hiervoor <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#time-limits>.

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen

Resultaat: geen fout gevonden

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken: 'Bewegen, knipperen, scrollen', 'Automatisch actualiserend'. Dit is verkorte weergave van het succescriterium, zie de norm op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#time-limits>

Richtlijn 2.3: Toevallen en fysieke reacties

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Resultaat: niet van toepassing

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen

Resultaat: geen fout gevonden

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel

Resultaat: geen fout gevonden

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde

Resultaat: fout(en) gevonden

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties

hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

- Bevinding nummer 12:

In de mobiele weergave is de volgorde van de focus niet logisch. Deze wijkt af van de visuele volgorde.

Visueel is de volgorde: het logo, het menu, en dan de zoekvelden. De toetsenbordvolgorde is: logo, zoekvelden, menu.

Hierdoor is navigeren met het toetsenbord en verschillende hulpapparatuur lastig voor ziende gebruikers.

Zorg dat de toetsenbordvolgorde overeenkomt met de visuele volgorde. Gebruik geen `tabindex` groter dan 0.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Homepage](#)

- Bevinding nummer 98:

In de focusvolgorde komt de navigatie pas helemaal op het eind. Voor toetsenbordgebruikers is dit blok niet te bereiken zonder eerst door de hele pagina heen te gaan. Dat is pas ruim 200 tab-stops verder. Wanneer je een van de items activeert, blijft de focus in de navigatie en gaat niet naar de betreffende plek op de pagina.

De links in deze navigatie zouden werkende links moeten zijn die de bezoeker meteen naar het betreffende deel van de pagina leiden, niet alleen het betreffende deel visueel in beeld scrollen. Bovendien zou dit blok eerder in de tabvolgorde moeten staan, bijvoorbeeld na de 'Print'-knop. Dat kan door de volgorde van de elementen in de DOM te veranderen. Gebruik hiervoor absoluut geen `tabindex` groter dan nul.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Gerelateerd aan component: [Navigatie met role="menu"](#)
- Bevinding nummer 89:

De volgorde bij het navigeren met het toetsenbord wijkt af van de volgorde die te zien is.

Visueel zie je: lijstweergave, kaartjesweergave, filter op letter.

De focusvolgorde is echter: filter op letter, lijstweergave, kaartjesweergave.

Pas de focusvolgorde aan zodat deze overeenkomt met de volgorde zoals deze te zien is.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina \(alle auteurs\)](#)

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context)

Resultaat: fout(en) gevonden

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

- Bevinding nummer 10:

De linktekst bij het logo is 'Terug naar homepage'. Dit komt omdat dit de inhoud van het aria-label is en dit nu de linktekst vormt. De alternatieve tekst van de afbeelding komt niet terug in de linktekst.

Dit is geen goede linktekst. Op deze pagina ben je bijvoorbeeld al op de homepage. Op andere pagina's weet je niet of de bezoeker wel van de homepage kwam. Misschien kwam de bezoeker via Google op de site. Bovendien komt nu niet terug dat het hier gaat om DBNL.

Gebruik als linktekst bijvoorbeeld: Logo DBNL, ga naar de homepage'.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Homepage](#)

- Bevinding nummer 57:

Er is een skiplink (omzeilende link) naar 'Linkermenu'. Zie ook het screenshot.

De term 'Linkermenu' zegt alleen iets over de locatie van het menu, niet over de inhoud. Bovendien kan voorkomen dat het 'Linkermenu' in een andere weergave niet links geplaatst is.

De linktekst is hiermee niet duidelijk. Dit kan een probleem zijn voor mensen die een screenreader gebruiken of met het toetsenbord navigeren. Zij krijgen deze link gepresenteerd zonder dat duidelijk is waar deze naar toe leidt.

Geef de link een beschrijvende linktekst waarmee de beschrijver weet wat hij kan verwachten bij het aanklikken van de link.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Homepage](#)
- Gerelateerd aan component: [Skiplinks](#)

- Bevinding nummer 104:

De linktekst van de links 'tekstkritische noten' is in de toegankelijkheidslaag 'Ga naar tekstkritische notentekstkritische noten'.

Dit is lastig te begrijpen voor screenreadergebruikers. De tekst is dubbel, maar door het gebrek aan spaties wordt het ook vreemd voorgelezen.

Verwijder het element `Ga naar tekstkritische noten`. Het is niet nodig om - in een visueel verborgen extra element - uit te leggen dat een link ergens naartoe gaat.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Fragment De 'Disticha Catonis \(noten\)](#)

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren

Resultaat: geen fout gevonden

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels

Resultaat: fout(en) gevonden

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

- Bevinding nummer 93:

De pagina bevat lege h4's als `<h4 class="align-top-noten"></h4>`.

Dit bemoeilijkt het navigeren op koppen door screenreadergebruikers en voor mensen die van kop naar kop navigeren.

Verwijder de lege koppen op deze pagina en check andere pagina's op lege koppen.

Verantwoordelijke afdeling: Nader te bepalen

- Op pagina: Fragment boek 'Het leven is vurrukkulluk'

- Bevinding nummer 90:

De koppen zijn zo lang dat ze hierdoor niet meer goed beschrijvend en bruikbaar zijn in bijvoorbeeld een koppenlijst waarmee screenreadergebruikers navigeren:

- Kop niveau 3: Oorspronkelijke publicaties van Remco Campert
Oorspronkelijke publicaties van deze auteur, inclusief herdrukken en vertalingen
- Kop niveau 3: Edities van teksten van Remco Campert Teksten geschreven

door deze auteur, waaraan aanpassingen verricht zijn of waaruit een selectie gemaakt is door een editeur of een uitgever. Het gaat hier bijvoorbeeld om wetenschappelijke edities, verzamelde werken en bloemlezingen.

- Kop niveau 3: Edities door Remco Campert Publicaties waarvan deze auteur de editeur is.

De lange koppen ontstaan doordat de knop met het i'tje met aanvullende informatie ook in de kop staat.

Dit is lastig voor mensen die een screenreader gebruiken. De koppen zijn niet meer makkelijk te gebruiken voor navigatie omdat ze moeilijk de doorgronden zijn. Voor ziende screenreadergebruikers is het bovendien verwarrend dat verborgen content wordt voorgelezen.

Plaats de knop en aanvullende informatie buiten de knop.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar

Resultaat: geen fout gevonden

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren

Resultaat: geen fout gevonden

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering

Resultaat: niet van toepassing

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

Geen down-event: Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;

Afbreken of ongedaan maken: De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;

Up reversal: Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;

Essentieel: Het voltooien van de functie met het down-event is essentieel.

Succescriterium 2.5.3: Label in naam

Resultaat: geen fout gevonden

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

- Bevinding nummer 3:

De 'Lees meer'-links hebben een aria-label dat de naam van de link overschrijft. Bijvoorbeeld naar 'Ga naar Atlas'. Hiermee ontstaat een probleem voor mensen die afhankelijk zijn van spraakbediening:

De zichtbare linktekst 'Lees meer' werkt niet om de link te activeren. Er is geen indicatie wat wel de naam van de link is.

Zorg ervoor dat de zichtbare naam en de naam in de code overeenkomt. Een goede oplossing is om het aria-label-attribuut uit te breiden met de zichtbare tekst. Voorbeeld voor het eerste item: 'Lees meer Atlas'.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

◦ Op pagina: [Homepage](#)

- Bevinding nummer 5:

De links naar de verschillende boeken hebben een aria-label dat de naam van de link bepaalt. Bijvoorbeeld 'Ga naar Occasio arrepta. Neglecta'.

De naam van de auteur wel deel uitmaakt van het zichtbare label, maar niet van de toegankelijke naam. Voor mensen die afhankelijk zijn van spraakbediening is het zo niet duidelijk dat dit de linktekst is die ze moeten uitspreken. Daar is geen visuele aanwijzing voor.

Een oplossing is om de linktekst onder de boekafbeelding te schrijven en te zorgen dat deze overeenkomt met de linktekst in het aria-label.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

◦ Op pagina: [Homepage](#)

- Bevinding nummer 13:

Het aria-label wijkt door het woordje 'naar' af van het zichtbare label:

```
<label for="zoek">Zoek auteurs, titels en in  
teksten</label>
```

```
<input tabindex="3" aria-label="Zoek naar auteurs, titels en in teksten" name="zoek" placeholder="Zoek naar auteurs, titels en in teksten" class="ui-autocomplete-input" autocomplete="off" type="search" value="" />
```

Het zichtbare label moet gelijk zijn aan het label dat hulpapparatuur gebruikt. Dit is bijvoorbeeld belangrijk voor mensen die een website gebruiken door met spraak commando's te geven.

Verwijder het aria-label en geef de input een id="zoek".

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Homepage](#)
- Bevinding nummer 103:

De toegankelijke naam van de link is 'Terug naar homepage', maar het zichtbare label is 'dbnl' (de tekst van het logo).

Met spraakbediening is deze link nu moeilijker te bedienen. Het kan ook verwarrend zijn voor ziende screenreadergebruikers dat er een tekst wordt uitgesproken die niet op het scherm te zien is.

Verwijder het aria-label: Dit overschrijft de alt-tekst van de afbeelding, waardoor de alt-tekst niet meer beschikbaar is voor hulpsoftware.

```
<a href="/" tabindex="2" aria-label="Terug naar homepage">  
    
</a>
```

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Homepage](#)

Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering

 Resultaat: niet van toepassing

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

Ondersteunde interface: De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;

Essentieel: De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Principe 3: Begrijpelijk

Succescriterium	Resultaat
3.1.1: Taal van de pagina	 Geen fout gevonden
3.1.2: Taal van onderdelen	 Fout(en) gevonden
3.2.1: Bij focus	 Niet van toepassing
3.2.2: Bij input	 Fout(en) gevonden
3.2.3: Consistente navigatie	 Geen fout gevonden
3.2.4: Consistente identificatie	 Geen fout gevonden
3.3.1: Fout identificatie	 Fout(en) gevonden
3.3.2: Labels of instructies	 Fout(en) gevonden

Succescriterium	Resultaat
<u>3.3.3: Foutsuggestie</u>	 Fout(en) gevonden
<u>3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)</u>	 Niet van toepassing

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina

 Resultaat: geen fout gevonden

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen

 Resultaat: fout(en) gevonden

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinsdelen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

- Bevinding nummer 7:

De Afrikaanse tekst is niet gemarkeerd als Afrikaans.

Er wordt nu niet aan hulpapparatuur zoals een screenreader verteld in welke taal deze content gepresenteerd moet worden. Een screenreader weet nu niet dat deze tekst in braille en spraak in het Afrikaans gepresenteerd moet worden. Als deze in het Nederlands voorgelezen wordt of in braille gepresenteerd, dan kan het

zijn dat de tekst onbegrijpelijk is. Ook al kun je Afrikaans.

Markeer de Afrikaanse tekst met de juiste taalcode. Dat kan met het lang-attribuut en de taalcode 'af'.

Het kan in een CMS mogelijk gemaakt worden of mogelijk zijn dat je tekst kan selecteren en dan in een dropdown kan aangeven in welke taal de tekst is.

Als in een CMS een HTML-editor zit, dan kan je ook hier een taalcode aangeven. Dat kan op elementen als een div of een span, maar ook op betekenisvolle tags als koppen, paragrafen, links et cetera. Deze optie is wel foutgevoeliger, omdat je zeker moet weten dat je geen fouten maakt in de HTML-code.

Dit probleem komt ook voor op andere pagina's die meertalig zijn.

De teksten in het Afrikaans zijn niet gemarkeerd als Afrikaanse tekst.

Hierdoor kan een screenreader de tekst niet automatisch in de juiste taal presenteren in spraak of braille.

Markeer de tekst met de hiervoor bedoelde taalcode: `lang="af"`. Een taalcode kan gekoppeld worden aan een hele pagina of aan elementen binnen een pagina zoals een div, een span, maar ook aan betekenisvolle elementen als paragrafen, links, koppen et cetera.

In een CMS-systeem zou je anderstalige content kunnen markeren in de betreffende taal als dit mogelijk gemaakt is in het CMS. Meestal kun je dan een stuk tekst selecteren en dan de betreffende taal uit een dropdown kiezen. Ook kan het mogelijk zijn om het in een HTML-editor binnen het CMS aan te passen.

Verantwoordelijke afdeling: Nader te bepalen

- Op pagina: [Afrikaanse volksliedjes \(anderstalige content\)](#)
- Bevinding nummer 34:

De knoppen om door de afbeeldingen te bladeren hebben geen duidelijke beschrijvende naam:

`. De naam is nu in het Engels ('Next (Right arrow key)') op een Nederlandstalige pagina.

Maak gebruik van Nederlandstalige tekst.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Gerelateerd aan component: [Fotogalerij](#)

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus

Resultaat: niet van toepassing

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Succescriterium 3.2.2: Bij input

Resultaat: fout(en) gevonden

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

- Bevinding nummer 102:

Als je een de waarde van de select 'Filter op letter' aanpast, wordt de pagina opnieuw geladen.

Dit is ongewenst gedrag, omdat de gebruiker niet van tevoren is gewaarschuwd.

Dit is vervelend voor diverse bezoekers. Toetsenbordgebruikers bijvoorbeeld zijn niet meer waar ze waren op de pagina, maar moeten weer bovenaan beginnen met navigeren.

Een oplossing kan hier zijn om mensen van tevoren te waarschuwen dat de pagina herladen gaat worden. De waarschuwing moet ook visueel zichtbaar zijn.

Een andere oplossing is om dit niet met een select af te handelen, maar bijvoorbeeld met een button die een lijstje met links opent. Bij links weten mensen dat ze naar een andere locatie gaan. Zie bijvoorbeeld deze code:

```
<button aria-expanded="true" aria-
controls="filters">Filter op letter (huidig: C)</button>

<ul id="filters">
  <li><a href="/a">A</a></li>
  <li><a href="/b">B</a></li>
  <li><a href="/c" aria-current="page">C</a></li>
  ...
</ul>
```

Het is ook mogelijk om `onchange="submit ();"` te verwijderen van de `select` en een submit-button toe te voegen naast de select, zodat mensen de actie zelf in gang kunnen zetten. Dat de pagina herlaadt is dan niet meer onverwacht.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina \(alle auteurs\)](#)
- Bevinding nummer 68:

Als je een filter aanvinkt bij de filters dan ververs de pagina.

Dit is ongewenst gedrag, omdat de gebruiker niet zelf op een knop drukt. Dit is vervelend voor diverse bezoekers. Toetsenbordgebruikers bijvoorbeeld zijn niet meer waar ze waren op de pagina, maar moeten weer bovenaan beginnen met

navigeren.

Haal overal de `onchange="form.submit ();"` weg. En voeg een knop toe om de filters te activeren.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Uitgebreid zoekfilter](#)

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie

Resultaat: geen fout gevonden

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie

Resultaat: geen fout gevonden

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie

Resultaat: fout(en) gevonden

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

- Bevinding nummer 45:

De foutmelding bij de pagina met Vragen voldoet niet aan de toegankelijkheidseisen. De melding is 'Verplicht veld'.

Voor bijvoorbeeld mensen met een cognitieve beperking is het nu niet duidelijk wat ze fout hebben gedaan.

Er wordt namelijk niet aangegeven wat de bezoeker fout heeft gedaan, bijvoorbeeld dat deze het veld nog niet heeft ingevuld of dat het e-mailadres niet voldoet aan het formaat voor een e-mailadres en hoe dit opgebouwd is.

Geef in de foutmelding aan wat er fout gaat.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Contactpagina / Formulier](#)

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies

Resultaat: fout(en) gevonden

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

- Bevinding nummer 74:

De knop om een datum toe te voegen heeft geen beschrijvende naam. Visueel is het een plusje. Zodra je het plusje hebt geactiveerd, krijg je nog eenzelfde set inputs met dezelfde namen als de eerste. De knopnaam die screenreadergebruikers gepresenteerd krijgen is 'van tot'.

```
<button class="showhide" type="button"><span class="icon-search-label">van tot</span></button>
```

Als onderzoeker vermoed ik inmiddels dat je door het plusje van de eerste datum een begindatum maakt en dan een einddatum toevoegt. Dit blijkt echter niet uit de instructies.

Voor screenreadergebruikers is de knop 'van tot' echter ook niet beschrijvend.

Zorg voor duidelijke namen en duidelijke instructies. Groepeer de inputs in een fieldset met een legend. Bijvoorbeeld 'zoeken vanaf deze datum' en 'zoeken tot deze datum').

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Calendrium](#)

- Bevinding nummer 75:

De zoekfunctie heeft een mogelijkheid voor het invullen van dag, maand en jaar. De labels bij de velden zijn buiten beeld geplaatst. Hierdoor is het label niet beschikbaar voor mensen die geen hulpapparatuur als een screenreader gebruiken.

Er zijn een aantal toegankelijkheidsproblemen:

- De dag en maand zijn ingevuld met de data van de huidige dag. Er is geen zichtbaar label wat aangeeft wat je hier kan invullen of wat de getallen betekenen.
- Bij jaar is er enkel een placeholder tekst, deels Nederlands en deels Engels: "Jaar (yyyy)". Op Nederlandstalige pagina's biedt de hint 'yyyy' te weinig informatie over wat het formaat moet zijn.
- Ook voor jaar is er geen zichtbaar label. Een placeholder tekst is alleen bedoeld voor een hint. Deze tekst verdwijnt ook op het moment dat je typt.

Het ontbreken van een zichtbaar label kan voor iedereen tot problemen, maar met name voor mensen met cognitieve beperkingen en mensen die bijvoorbeeld content vergroten.

Voor alle velden geldt: zorg voor een beschrijvend zichtbaar label.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Calendrium](#)

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie

Resultaat: fout(en) gevonden

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

- Bevinding nummer 46:

Er wordt geen uitleg gegeven over hoe de bezoeker de fout kan herstellen. Geef tekstueel aan hoe de bezoeker de fout kan herstellen. Bijvoorbeeld: 'Vul uw e-mailadres' als het veld niet ingevuld is. Of: Zorg dat het e-mailadres voldoet aan het volgende formaat: naam@domein.nl.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Contactpagina / Formulier](#)

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

Resultaat: niet van toepassing

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: 'Annuleerbaar', 'Gecontroleerd', 'Bevestigd'. De volledige tekst van dit succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#minimize-error>.

Principe 4: Robuust

Succescriterium	Resultaat
4.1.1: Parsen	 Fout(en) gevonden

Succescriterium	Resultaat
<u>4.1.2: Naam, rol, waarde</u>	 Fout(en) gevonden
<u>4.1.3: Statusberichten</u>	 Niet van toepassing

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen

Resultaat: fout(en) gevonden

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

- Bevinding nummer 95:

De pagina bevat meerdere id's met dezelfde naam.

Dit kan problemen veroorzaken voor hulptechnologieën. Het is immers niet duidelijk bij een verwijzing naar een id naar welke id verwezen moet worden. Hierdoor kan het voorkomen dat de content of functionaliteit niet goed gepresenteerd of gebruikt kan worden.

Dit soort fouten kunnen bijvoorbeeld opgespoord worden met een validator. Onderzoek voor deze pagina en andere pagina's of er geen id's zijn die niet uniek zijn en verbeter dit.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: Afrikaanse volksliedjes (anderstalige content)

- Bevinding nummer 67:

Er zijn diverse problemen met de broncode van de pagina. De minimale eisen zijn:

- elementen hebben volledige begin- en eindtags
- elementen zijn genest volgens specificatie
- elementen bevatten geen dubbele attributen
- alle ID's zijn uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat

Als de opmaaktaal niet aan deze eisen voldoet dan kan het zijn dat de pagina niet betrouwbaar kan worden weergegeven in verschillende combinaties van user agents en hulpapparatuur.

Op deze pagina gaat het bijvoorbeeld mis met het dubbel afsluiten van een a-element op regel 361. Dit komt meerdere keren op deze pagina voor.

Check deze en andere pagina's op de minimeisen en verbeter eventuele fouten.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: Titelpagina (alle titels)

- Bevinding nummer 54:

Er zijn verschillende problemen met de code.

- Bijvoorbeeld in coderegel 173 wordt een span-element geopend en vervolgens een svg-element. Het span-element wordt echter als eerste weer gesloten en dan pas het svg-element. Dit klopt niet.
- Een div-element wordt niet gesloten.
- Een id moet uniek zijn, maar dezelfde id's worden meerdere keren gebruikt.

Dit kan ertoe leiden dat niet met zekerheid gezegd kan worden op de pagina-

inhoud goed gepresenteerd kan worden in verschillende combinaties van user agents en hulppapparatuur.

Zorg voor de volgende minimale eisen: * elementen hebben volledige begin- en eindtags, * elementen zijn genest volgens hun specificatie, * elementen bevatten geen dubbele attributen * alle ID's uniek, behalve waar de specificatie dit anders toestaat

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Fragment De 'Disticha Catonis \(noten\)](#)

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde

Resultaat: fout(en) gevonden

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

- Bevinding nummer 21:

Er zijn 3 problemen bij de links in de afbeelding van Remco Campert.

Het zijn 3 links met `role=button` in de figure. Bij elke link met `role="button"` zijn problemen:

1.

```
<a href="/auteurs/portret/camp015_p04.gif"
  role="button" data-title="Remco Campert, © Chris van
  Houts, Amsterdam"></a>
```

Deze img heeft geen alt-attribuut (1.1.1) en daardoor heeft de knop geen naam (4.1.2). Ook is de button niet met de spatiebalk te bedienen (4.1.2), omdat dat niet met JavaScript is gebouwd.

```
1. <a href="/auteurs/portret/camp015_p04.gif"
    role="button" data-title="Remco Campert, © Chris van
    Houts, Amsterdam"> </a>
```

Deze button heeft geen naam (4.1.2). Ook is de button niet met de spatiebalk te bedienen (4.1.2), omdat dat niet met JavaScript is gebouwd.

```
1. <a href="/auteurs/portret/camp015_p04.gif"
    role="button" data-title="Remco Campert, © Chris van
    Houts, Amsterdam"><span class="hidden">Toon
    afbeeldingen van Remco Campert, © Chris van Houts,
    Amsterdam</span></a>
```

Deze button heeft wel een naam. Maar hij is niet met de spatiebalk te bedienen (4.1.2), omdat dat niet met JavaScript is gebouwd.

De constructie met `class="hidden"` maakt dat er wel een tekst in de button staat. Deze is visueel buiten beeld geplaatst met CSS. Maar het vormt wel de toegankelijke naam van de button.

Er zijn hier geen 3 knoppen nodig, maar slechts 1. Zorg dat er 1 knop is met een beschrijvende naam, bijvoorbeeld "Open afbeeldingengalerij". Maak ook duidelijk dat een pop-up geopend is. Dit kan door de knop het attribuut `aria-haspopup="dialog"`. De pop-up krijgt dan het attribuut `role="dialog"`.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Gerelateerd aan component: [Fotogalerij](#)

- Bevinding nummer 55:

Bij het navigatieblokje met links ('Remco Campert', 'Oorspronkelijke publicaties', 'Edities' etc) is visueel duidelijk bij welk onderdeel op de pagina je bent. Dit is aangegeven door het gebruik van een andere kleur tekst en een kader om deze link. In de code is dit alleen aangegeven met `class="active"`.

Screenreadergebruikers weten niet welke link actief is.

Geef de actieve link een aria-attribuut: `aria-current="true"`.

Dit probleem komt op meerdere pagina's en in meerdere zijmenu's voor.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Gerelateerd aan component: [Navigatie met role="menu"](#)

- Bevinding nummer 88:

De lijst kan gepresenteerd worden in tabelweergave of in kaartjesweergave.

De code is als volgt:

```
<div class="right toggle">
<a class="selected" href="/auteurs/
index.php?t=1&s=a&l=C&t=1">¶</a><div>
</div><a href="/auteurs/
index.php?t=1&s=a&l=C&t=p">¶</a>
</div>
```

De links hebben nu geen naam. Dit is een probleem voor screenreadergebruikers die een link zonder naam gepresenteerd krijgen. Voor mensen die met spraak navigeren zijn de links niet te bedienen.

Geef de links een naam en maak duidelijk voor mensen die met spraak navigeren welk commando ze moeten uitspreken.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

◦ Op pagina: [Auteurspagina \(alle auteurs\)](#)

- Bevinding nummer 80:

Er is een `tabindex="0"` op het label gebruikt.

```
<legend>
  <label tabindex="0" for="showfacet_geslacht"
class="label keydown"
  >Geslacht
  <div class="titel_types inlinehead">
    <button
      type="button"
      onclick="showHide($(this).find('i'));return
false;"
onfocusout="$(this).find('i').addClass('hide');return
false;"
      class="a"
    >
    
    <i class="wit hide i"
      >Het geslacht van de auteur of maker. Bij
auteurs die een
      geslachtsverandering hebben ondergaan wordt,
indien bekend, uitgegaan
      van het huidige geslacht. Door de
achterliggende techniek van de
```

```

        DBNL-zoekfunctionaliteit is het momenteel nog
niet mogelijk om
        onderscheid te maken tussen een auteur van
het mannelijk geslacht of
        een auteur waarvan het geslacht onbekend is.
Wij streven ernaar dit in
        de toekomst anders aan te bieden.</i
    >
    </button>
</div>
</label>
<div class="label showfacet rechts">
    <label for="showfacet_geslacht" class="wit ui-icon-
triangle-1-s"></label>
    </div>
</legend>

```

Activeren verbergt herlaadt de pagina en verbergt de filters. Een label zou niet interactief moeten zijn, zonder de juiste rol. Met het toetsenbord is de button met de 'i' dan ook niet te activeren (een fout op 2.1.1). Dit geldt zo te zien voor alle labels, dus ook 'geboortejaar', 'overlijdensjaar', etc.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Uitgebreid zoekfilter](#)

- Bevinding nummer 107:

`aria-expanded` is niet toegestaan op een `input` met `role="checkbox"`. Dit kan foutieve of verwarrende informatie geven aan screenreadergebruikers.

Het attribuut `aria-labelledby` is overbodig, omdat er al een goede naam is, afkomstig van het gekoppelde label.

Met de muis is het mogelijk het icoontje met het pijltje (een `span`-element) te

gebruiken om een nog preciezer filter te openen. De waarde van `aria-expanded` verandert dan in `true`.

Dit is een constructie die afgekeurd moet worden om verschillende redenen:

- Een span is klikbaar gemaakt, maar niet bedienbaar met het toetsenbord (een bevinding onder 2.1.1, maar hier genoteerd).
- De span zou een button moeten zijn. Het element heeft nu geen rol die past bij een interactief element (4.1.2).
- De span heeft geen naam (4.1.2).

Het noemen van een eenvoudige oplossing is niet mogelijk binnen de duur van dit onderzoek. Deze filters zouden opnieuw ontworpen en gebouwd moeten worden met de juiste elementen. Zeker ook gezien bevinding nummer 68.

Verantwoordelijke afdeling: Techniek

- Op pagina: [Uitgebreid zoekfilter](#)

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten

Resultaat: niet van toepassing

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

5 Overige adviezen en opmerkingen

Tijdens het onderzoek zijn 12 bevindingen gedaan die geen reden zijn tot afkeuring van een succescriterium, maar wel de toegankelijkheid en bruikbaarheid kunnen verbeteren.

1. Op deze pagina wordt een kopniveau overgeslagen. Er wordt van een kop 1 naar een kop 3 gesprongen.

Het is beter om geen kopniveaus over te slaan. Dit maakt het lastiger voor gebruikers van hulpparaatuur om de structuur van de pagina te begrijpen en om de koppen te gebruiken voor navigatie.

Advies is om op pagina's geen kopniveaus over te slaan.

- Op pagina: [Fragment boek 'Het leven is vurrukkulluk'](#)
 - Zie ook succescriterium 1.3.1
2. Onder de kop 'Beschikbaar in DBNL' staat 'Auteurs' en 'Beschikbare titels'. Deze 2 links zijn opgemaakt als 2 afzonderlijke paragrafen. Het gaat in deze tekst niet om paragrafen, maar het betreft hier een opsomming.

Door het gebruik van de juiste elementen voor een opsomming, in plaats van paragrafen, is het voor een gebruiker van een screenreader duidelijk hoe groot de opsomming onder de kop is en dat het een opsomming betreft.

Gebruik het ul-element voor de opsomming en li-elementen voor de items in de opsomming.

- Op pagina: [Collectie Zuid-Afrika](#)
 - Zie ook succescriterium 1.3.1
3. De kolommen kunnen gesorteerd worden met links. Links zijn echter bedoeld om naar een pagina of plek te navigeren. Hier zouden knoppen moeten worden gebruikt. Met een knop voer je een actie uit, zoals een venster sluiten, een formulier versturen of, zoals in dit geval, sorteren.

Overweeg hier knoppen in plaats van links te gebruiken.

- Op pagina: [Titelpagina \(alle titels\)](#)
- Zie ook succescriterium 1.3.1

4. Het sorteren van de tabel vindt plaats door het aanklikken van een link in de kolomkop. Hiermee wordt naar een andere pagina genavigeerd met de gewenste sortering. Hierdoor moet de toetsenbordgebruiker weer helemaal bovenaan beginnen met navigeren.

De nieuwe pagina wordt geladen de toetsenbordgebruiker moet weer helemaal bovenaan beginnen. Bovendien is het voor de bezoeker niet duidelijk dat deze op een nieuwe pagina komt en dit kan verwarrend zijn.

Dit punt is geen afkeur, maar het werkt niet optimaal voor toetsenbordgebruikers. Daarom kan het een overweging zijn om in plaats van links knoppen te gebruiken.

Dit zou een grote verandering betekenen en verdient dan nadere uitwerking.

- Op pagina: [Titelpagina \(alle titels\)](#)
- Zie ook succescriterium 1.3.1

5. Op diverse pagina's verschillen de links alleen in kleur van de lopende tekst. Alhoewel het kleurverschil niet tot een afkeur op WCAG leidt, zijn de links niet voor iedereen bruikbaar. Het kan voor verschillende mensen met of zonder functiebeperkingen een zoekplaatje zijn of er links zijn en waar die staan.

Denk bijvoorbeeld aan mensen die het kleurverschil minder goed kunnen waarnemen, of mensen die zich in situatie bevinden, bijvoorbeeld met omgevingslicht, waardoor de het kleurverschil tussen lopende tekst en links niet goed waarneembaar zijn.

Een goede oplossing is om links in lopende tekst altijd te onderstrepen.

- Zie ook succescriterium 1.4.1

6. De linktekst '<http://anet.be/record/isaarlh/au::3482/N>' is niet beschrijvend over de bestemming of het doel van de link. Vermijd het gebruik van complexe urls als linkteksten en zorg voor een begrijpelijke linktekst. Als dit wel een url moet zijn, verwijder dan bijvoorbeeld het gedeelte met '<http://>'. (Op de website waarnaar verwezen wordt is dit overigens '<https>').

Dit is geen afkeur op WCAG, omdat het voor iedereen onduidelijk is waar de link naar toe leidt. Het is anders voor mensen met een functiebeperking.

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Zie ook succescriterium 2.4.4

7. Vermijd links met een zelfde naam, maar naar een andere bestemming. In de tabel staan heel veel links met de naam 'Overzicht'. In de context kun je erbij zoeken waarnaar de link verwijst, maar voor een screenreadergebruiker is dat al veel lastiger. In een linklijst staan namelijk allemaal links met 'Overzicht' en moet je meer moeite doen om te achterhalen wat de specifieke bestemming van de link is.

Een oplossing is om met een verborgen tekst de linktekst specifieke en uniek te maken.

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Zie ook succescriterium 2.4.4

8. Er zijn verschillende landmarks 'navigation' waaraan geen unieke naam gegeven is. Voor bijvoorbeeld de gebruiker van landmarks die met een screenreader navigeert is het op deze pagina niet duidelijk wat de verschillen zijn tussen de landmarks 'navigation'.

Als er meer dan 1 navigatie-landmark op een pagina is, dan moet elk navigatie-landmark een uniek label hebben. Dit kan met het gebruik van `aria-labelledby` verwijzend naar het `id` van een element met een geschikte naam. Als dat er niet is, kun je `aria-label` gebruiken.

Advies is om de verschillende pagina's de landmarks te bekijken en waar nodig te

verbeteren.

- Op pagina: [Nieuwsoverzicht](#)
- Zie ook succescriterium 4.1.2

9. De i'tjes op de pagina zijn knoppen. Deze heten echter allemaal 'informatie'. Hierdoor is het voor de gebruiker niet te onderscheiden wat de knoppen doen. Geef de knoppen unieke namen waarmee een screengebruiker ook weet wat een knop doet.

Dit is geen afkeur op WCAG, maar het verbetert de knoppen en de bruikbaarheid voor bijvoorbeeld screenreadergebruikers.

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Zie ook succescriterium 4.1.2

10. De knoppen om te bladeren door de fotogalerij zijn niet optimaal opgemaakt:

```
<button title="Next (Right arrow key)" type="button"
class="mfp-arrow mfp-arrow-right mfp-prevent-
close"></button>
```

Het is beter om de naam van de button tussen de tags te schrijven. Dit is robuuster en wordt breed ondersteund. Als er bijvoorbeeld een probleem is met het CSS, dan is de knoptekst nog steeds beschikbaar.

- Op pagina: [Auteurspagina Campert](#)
- Zie ook succescriterium 4.1.2
- Gerelateerd aan component: [Fotogalerij](#)

11. Er is een title-attribuut op het a-element gebruikt met bijvoorbeeld de tekst '11. ander Psalmen'. Het title-element wordt slecht ondersteund. Zo is het niet beschikbaar voor toetsenbordgebruikers, touchscreen en diverse hulpapparatuur. Voor hulpapparatuur die het wel ondersteund heeft het geen

meerwaarde: informatie wordt alleen maar gedubbeld.

Advies is om het title-element niet te gebruiken om informatie te dubbelen. Voor unieke content wordt het echter weer onvoldoende ondersteund.

Dit is geen afkeur onder WCAG, maar het maakt de gebruiksvriendelijkheid voor diverse mensen slechter.

12. Het is visueel niet duidelijk gemaakt dat je onderdelen in het menu kan uitklappen. Dat is niet duidelijk voor mensen die een muis gebruiken, toetsenbord, touchscreen of spraak. Vaak zie je bij dit soort menu's een pijltje of driehoekje om aan te geven dat er meerdere opties onder de hoofdcategorieën beschikbaar zijn.

6 Screenshots

In dit hoofdstuk staan screenshots die tijdens het onderzoek zijn gemaakt, maar die niet bij een specifiek succescriterium horen.

7 Componenten

7.1 Skiplinks

Omzeilende links, ook wel skiplinks genoemd

7.2 Breadcrumbs

Het broodkruimelpad

7.3 Fotogalerij

Foto's met auteur

7.4 Navigatie met role="menu"

De navigatie op de pagina 'Auteurspagina Campert', beginnend met de items 'Remco Campert', 'Oorspronkelijke publicaties', 'Edities'.

8 Organisatie

Dit onderzoek is in opdracht van KB (Koninklijke Bibliotheek) uitgevoerd door Firm Ground.

8.1 Over Firm Ground

Firm Ground helpt organisaties met het krijgen van grip op de kwaliteit van online dienstverlening en informatie. Denk aan gebruiksvriendelijkheid, toegankelijkheid en bouwkwaliteit. Firm Ground helpt organisaties met het opbouwen van kennis, het verzamelen van feiten voor goede beslissingen, het professionaliseren van online teams en het aanpassen van de organisatie om digitaal goed te regelen.